

Zagrebu, Hlebinama, Faenzi, Novari, Torinu, Hamburgu, Trebnju, Milanu, Udinama, Dubrovniku i Zlataru.

LIT.: *Grupa autora*, Lovak, Beč 1976. — *Z. Kržišnik*, Branko Lovak (katalog), Trebnje 1978. — *V. Maleković*, O Lovakovom slikarskom zanatu (katalog), Zlatar 1980. — VI. Mě.

LOVAS, selo *Jl* od Vukovara. Na neolitičkom položaju Gradac-Kalvarija nađeni su arheol. ostaci iz doba kostolačke i vučedolske kulture (rana faza). S istoga položaja potječe i arheol. grada iz vremena kasnoga brončanoga doba (← XIII. do ← X. st.). Tu je iskopana i poznata ostava brončanih i zlatnih predmeta, koja sadržava narukvice, prstenje, ukrasne ploče, tutuluse, privjeske, pincetu, bodež, sjekiru sa zaliscima, glinenu posudu vatinskoga tipa, 22 spiralna svitka od zlatne žice te sirovu bronzu. Ostava je značajna za kronologiju sr. brončanoga doba *J* Panonske nizine. — U župnoj crkvi Sv. Mihovila (1769) barokni oltari, propovjedaonica i slike. Arheol. lokalitet i župna crkva stradali u agresiji na Hrvatsku 1991–92.

LIT.: *Z. Vinski*, Brončanodobne ostave Lovas i Vukovar, VjHAD, 1958. — *K. Vinski-Gasparini*, Kultura polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj, Zadar 1973. — *N. Tasić*, Kostolačka kultura, u knjizi: Praistorija jugoslavenskih zemalja, III, Sarajevo 1979. — *S. Dimitrijević*, Vučedolska kultura, ibid. — Cultural Heritage of Croatia in the war 1991/92, Zagreb 1993. — K. V. G. i A. Ht.

LOVČIĆ, selo *SZ* od Slavonskoga Broda; u sr. vijeku *Glavica*. Jednobrodna romanička kapela Sv. Martina (bez zvonika), građena od opeke, ima polukružnu apsidu i predvorje uz glavni ulaz. U crkvi je barokni oltar; na zidovima su otkrivene ranogotičke freske. Na groblju uz crkvu nalaze se stećci.

LIT.: *A. Horvat*, Nastavak teme o stećcima u Slavoniji, Bulletin JAZU, 1965, 1–3. — *V. Radauš*, SSS. — A. Ht.

LOVINAC, selo nedaleko od Gračaca u Lici. Naselje već u prapov. doba. Iz rim. razdoblja potječu razni predmeti (kameni spomenici, novac i dr.). Na brežuljku iznad sela vide se ruševine srednjovj. grada Lovinca. Prije tur. okupacije držali su ga plemići Lovinčići, po kojima je grad dobio ime, a Ivan Karlović drži ga u poč. XVI. st. Crkva Sv. Mihovila sagrađena je 1704. — Selo s crkvom je uništeno u agresiji na Hrvatsku 1991–92.

LIT.: *K. Patsch*, Die Lika in römischer Zeit, Wien 1900, str. 54. — *I. Devčić*, Lovinac grad, Prosvjeta, 1908. — Al. S.

LOVRAN, grad na *I* obali Istre. Ravenski kozmograf iz VII. st. spominje ga kao *Laurianu*. Srednjovj. hrvatska općina, potom u XV. st. pod pazin-skom grofovijom. — Gusto naselje jednokatnica i dvokatnica, opasano zidom te ugaonim kulama djelomice očuvanima u perifernome zidu juž. bloka kuća; postoje i gradska vrata, tzv. Stubica, koja vode u luku. Pučku arhitekturu obilježuju vanjska stubišta, natkriveni svodovi, prolazi pod kućama i mala obzidana dvorišta. U XVII. i XVIII. st. grade se patricijske kuće s balkonima, lođama i naglašenim portalima. Pročelja kuća nižu se, u skladno povezanoj asimetriji gradskoga trga, uz objekte javne namjene: uz srednjovj. gradsku kulu od masivnih tesanika, kvadratična tlocrta (nadograđenu iznad drugoga kata), uz prvotno odvojeni romanički zvonik (nadozidan u baroku) i uz pročelje (XVIII. st.) župne crkve Sv. Jurja. Ona je isprva jednobrodna, s kvadratičnim svetištem presvođenim kasnogotičkim mrežastim svodom, a regulacijom u XVIII. st. prizidane kapele postaju joj drugom lađom. Crkvu 1470–79. oslikavaju dvije domaće kasnogotičke radionice: kastavska izvodi slike na svodu i u gornjemu pojasu zidova svetišta (kristološki ciklus, Majka Božja, evanđelisti, anđeli i sveci), dok istarski tzv. Šareni majstor slika u donjemu pojasu prizore mučenja Sv. Jurja i euharistijske teme a na trijumfalnome luku Navještenje. U crkvi su drveni rezbareni oltari iz XVI. i XVII. st. i krstionica iz XVII. st. U romaničkoj crkvi Sv. Trojstva, obnovljenoj u gotici, konzervirani su ostaci gotičkih fresaka iz prve pol. XV. st.

LIT.: *I. Perčić-Čalogović*, Konzervatorski zahvati na romaničkoj crkvi sv. Trojstva u Lovranu, Vijesti MK, 1952, 4. — *B. Fučić*, Istarske freske, Zagreb 1963. — *V. Ekl*, Opatija — prostor i čovjek, Dometi, 1984, 9–10, str. 66. — B. F.

LOVREČ → SVETI LOVREČ

LOVREČAN, selo blizu Zlatara u Hrvatskom zagorju. Jednobrodnu crkvu Sv. Lovre s poligonalnim svetištem u duhu gotičke tradicije dao je graditi oko 1666. I. Gundak. Zvonik je povrh glavnoga ulaza s vratima iz XVII. st. (barokna kapa iz 1749), a pred glavnim pročeljem predvorje u širini broda. Sakristija je građena poslije 1760. U svetištu je rustični kasnogotički svod, a nad brodom oslikan tabulat (ravan drveni strop) s Gundakovim grbom i datacijom 1666 (najstariji očuvani tabulat u S Hrvatskoj). Oltari su iz 1677,

LOVRAN, unutrašnjost crkve Sv. Jurja

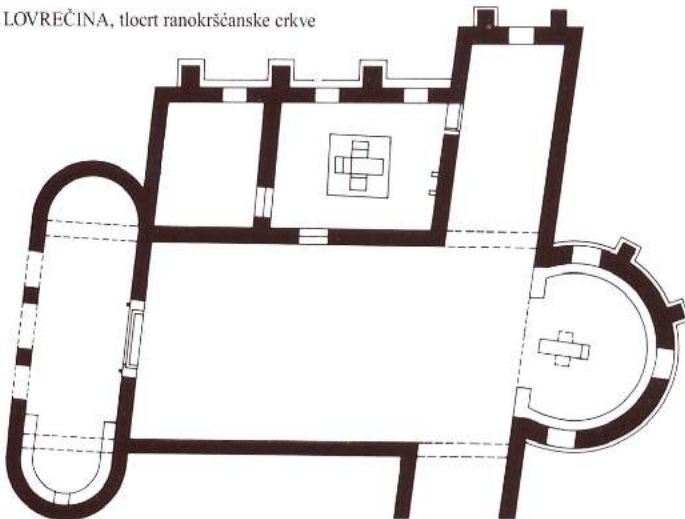
1742, 1807, glavni iz 1786, ormar i klupe iz 1797, orgulje iz 1762 (Graz), propovjedaonica iz 1802, kalež iz 1726. te pacifikal iz 1781. — U blizini je jednostavna barokna kurija obitelji Labaš.

LIT.: *D. Baričević*, Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. stoljeća u istočnom dijelu Hrvatskog zagorja, Ljetopis JAZU, 1972, 76, str. 293–295. — *V. Marković*, Barokni dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1975. — A. Ht.

LOVREČICA, naselje između Novigrada i Umaga. Romanička kapelica Sv. Ivana Krstitelja je barokizirana. Uz nju je barokna crkva Sv. Lovre, koja u kripti ima uklesano ime: Andrea Bascio. Pregrađena je 1879, a zvonik je podignut 1894. U crkvi se čuvaju ranobarokna krstionica i škropionica (1712). Ispred župnoga dvora pronađeni su ostaci rim. ladanjske vile s mozaikom.

LOVREČINA, uvala nedaleko od Postira na Braču. Sred plodne udoline ostaci su rim. ladanjske vile (*villa rustica*) razvedena tlocrta. Na zap. je kraju uz ostatke kasnoantičkih građevina dobro očuvana složena ranokršć. jednobrodna crkva iz VI. st., s velikom apsidom, transeptom, nartekсом i bočnom krstionicom. Arheol. iskopanja, vođena prije cjelovite restauracije spomenika, iznijela su bogate nalaze arhit. plastike (dijelovi portala i oltara) te ostatke fresko-slikarija u pojedinim prostorijama, a uz crkvu su ostala i tri sarkofaga iz istoga vremena.

LOVREČINA, tlocrt ranokršćanske crkve

LIT.: *D. Vrsalović*, Kulturni spomenici otoka Brača, Pretpovijest i stari vijek, Brački zbornik, Zagreb 1960. — *I. Fisković*, Ranokršćanski sarkofazi s otoka Brača, VjAHD, 1981. — *Ist.*, O ranokršćanskoj arhitekturi na otocima Braču i Šolti, Arheološki radovi i rasprave VIII–IX, Zagreb 1982. — *D. Domančić*, Krsni zdenac ranokršćanske crkve u Lovrečini, Prilozi – Dalmacija, 1983. — *J. Jeličić*, Diakonikon ranokršćanske crkve u Lovrečini, ibid., 1987. — Ranokršćanska sakralna arhitektura na Braču, Split 1994. — R.

LOVREČINA, dvorac *S* od Vrbovca. U sr. vijeku nizinska utvrda opkoljena jarkom (otuda ime Lovrečina Grad); sagrađena na posjedu Gostovića, u XVI. st. držali su je Gregorijanci, a poslije je često mijenjala vlasnike.